

Stortingsvalget 2009

Nei til EUs kandidatundersøkelse om
aktuelle EU-spørsmål

10. august 2009

Politiske hovedkonklusjoner

- **Dersom kandidatene stemmer i overensstemmelse med det de her har lovet velgerne, blir det ingen EU-søknad de kommende fire årene.**
- **Det ser ut til å kunne bli betydelig vilje til å gjennomgå og evaluere EØS-avtalen i den kommende perioden.**
- **Det ser ikke ut til at Grunnlovens § 93 blir endret i kommende stortingsperiode heller.**
- **Datalagringsdirektivet kan bli en "het potet" både i valgkampen og i det nye Stortinget.**

Bakgrunn for undersøkelsen:

- Ønske om på sette EU-spørsmål på dagsorden
- Demokratisk å vite hva kandidatene står for før de velges

Hvilke spørsmål er blitt stilt?

- Mener du at Norge bør bli medlem av EU?
- Mener du at Norge bør søke om medlemskap i kommende stortingsperiode?
- Støtter du forslaget om at konsekvensene av EØS-avtalen og alternativer til den bør evalueres og utredes på et forskningsbasert grunnlag, slik at regjeringa etter valget får utarbeidet en offentlig utredning (NOU) om EØS?
- Det ligger et forslag til behandling i Stortinget om å endre Grunnlovens § 93. Dette skal gjøre det enklere å melde Norge inn i EU. Forslaget innebærer at Stortinget med 2/3 flertall, etter ei rådgivende folkeavstemming, kan melde Norge inn i EU. I dag er kravet $\frac{3}{4}$ flertall. Støtter du ei slik endring av Grunnloven?
- Mener du at Norge bør bruke reservasjonsretten i EØS mot

Datalagringsdirektivet?

Postdirektivet?

Helsedirektivet?

Har kandidatene svart?

- Antall spurte: 370
- Antall svar: 350
- Svarprosent: 94

Imidlertid vil svarprosenten på de ulike spørsmål variere, da noen har svart på kun ett eller noen av spørsmålene

Hvem er spurt?

- De 169 kandidatene som tilsvarer dagens Storting
- Flere kandidater fra partier som kan være aktuelle for å få inn flere enn i dag, eller der man kan tenke seg at noen av kandidatene er aktuelle for regjeringsapparatet (skjønnsmessig vurdering)
- Kandidater fra andre partier enn dagens stortingspartier ut fra lokal vurdering (Rødt, Kystpartiet, MdG m.fl.)

Vi antar at vi med denne undersøkelsen fanger opp alle som kan bli stortingsrepresentanter 2009-2013.

Metode:

Tar utgangspunkt i meningsmålingene pr. 1.7.

Viser det nye Stortinget slik det ville ha sett ut med basis i gjennomsnittet av alle målinger i juni.

Vi har fått hjelp av professor Bernt Aardal med beregningene.

Ut fra Sainte-Laguës metode er det foretatt en sammensetning av Stortingets 169 representanter, inklusive utjanningsmandater, fordelt på fylkene.

Hva viste meningsmålingene pr. 1.7.09?

Parti	Stemmer	Prosent	Distrikt	Utjamning	Sum	Diff.2005	Prop.
Rødt	39574	1.5	0	0	0	0	-1.50
Kyst	0	0.0	0	0	0	0	0.00
SV	192593	7.3	6	6	12	-3	-0.20
AP	867989	32.9	59	0	59	-2	2.01
V	147743	5.6	5	4	9	-1	-0.27
KrF	153019	5.8	4	5	9	-2	-0.47
SP	153019	5.8	9	0	9	-2	-0.48
H	356166	13.5	18	4	22	-1	-0.48
FrP	685948	26.0	49	0	49	+11	2.99
Andre	0	0.00	0	0	0	0	0.00

Tabell 1

Stortingsvalg 2009 Kilde: Gjennomsnitt juni 2009
 Sainte-Laguës metode – 1,4 – 4,0 – 150 - 19
 Multiplikativ modell Lsq = 5,6

Hva viste meningsmålingene pr. 1.7.09 – forts.

Parti	Mandater
Rødt	0
Kystpartiet	0
SV	12
AP	59
Venstre	9
KrF	9
SP	9
Høyre	22
FrP	49
Andre	0

Tabell 2

Oversikt fylkesmandater basert på meningsmålinger juni

(Utjannings-
mandat i
parentes)

Valgdistrikt	SV	AP	Venstre	KrF	SP	Høyre	FrP	SUM
Akershus	1	5	1	(1)	0	3	5	16
Aust-Agder	0	1	0	(1)	0	0	2	4
Buskerud	(1)	4	0	0	0	1	3	9
Finnmark	0	3	0	0	0	(1)	1	5
Hedmark	(1)	4	0	0	1	0	2	7
Hordaland	1	4	1	1	1	3 (1)	4	15
Møre&R	0	2	(1)	1	1	1	3	9
Nordland	1	3	0	(1)	1	1	3	10
N-Trøndel	(1)	3	0	0	1	0	1	6
Oppland	0	3	0	0	1	(1)	2	7
Oslo	2	5	2	(1)	0	3	4	17
Rogaland	(1)	3	1	1	1	2	4	13
Sogn&Fj.	0	2	(1)	0	1	0	1	5
S-Trøndel	1	4	0	(1)	1	1	2	10
Telemark	0	3	0	0	0	(1)	2	6
Troms	(1)	3	0	0	0	1	2	7
V-Agder	0	1	(1)	1	0	1	2	6
Vestfold	0	2	(1)	0	0	1	3	7
Østfold	(1)	4	0	0	0	1	3	9
SUM	12	59	9	9	9	22	49	169

Tabell 3

Hovedtabell svar EU-undersøkelsen

(Antall: 169)

Spm. nr.	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svar	Totalt
1	60	68	21	20	169
2	24	89	27	29	169
3	74	32	22	41	169
4	53	61	14	41	169
5a	51	21	50	47	169
5b	22	57	43	47	169
5c	21	46	55	47	169

Tabell 4

Spørsmål 1:
Mener du at Norge skal bli medlem av EU?

Svar totalt

Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Totalt
60	68	21	20	169

Tabell 5

Svar fordelt på partiene

Parti	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Totalt
SV		12			12
AP	27	15	6	11	59
Venstre	3	5		1	9
KrF	2	7			9
SP		9			9
Høyre	20			2	22
FrP	8	20	15	6	49

Tabell 6

Spørsmål 2:
**Mener du at Norge bør søke om medlemskap i kommende
 stortingsperiode?**

Svar totalt

Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Totalt
24	89	27	29	169

Tabell 7

Svar fordelt på partiene

Parti	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Total
SV		12			12
AP	2	25	13	19	59
Venstre	1	7		1	9
KrF		9			9
SP		9			9
Høyre	18		2	2	22
FrP	3	27	12	7	49

Tabell 8

Spørsmål 3:

Støtter du forslaget om en gjennomgang av EØS-avtalen?

Svar totalt

Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svar	Totalt
74	32	22	41	169

Tabell 9

Svar fordelt på partiene

Parti	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Totalt
SV	12				12
AP	10	8	12	29	59
Venstre	2	6		1	9
KrF	3	6			9
SP	9				9
Høyre	11	7	2	2	22
FrP	27	5	8	9	49
Totalt	74	32	22	41	169

Tabell 10

Spørsmål 4:
Støtter du en endring av Grunnlovens § 93?

Svar totalt

Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Totalt
53	61	14	41	169

Tabell 11

Svar fordelt på partiene

Parti	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Totalt
SV		12			12
AP	11	13	8	27	59
Venstre		8		1	9
KrF		9			9
SP		9			9
Høyre	20			2	22
FrP	22	10	6	11	49
Totalt	53	61	14	41	169

Tabell 12

Spørsmål 5a:
Mener du at Norge bør bruke reservasjonsretten i EØS mot datalagringsdirektivet?

Svar totalt

Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svar	Totalt
51	21	50	47	169

Tabell 13

Svar fordelt på partiene

Parti	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Totalt
SV	12				12
AP	3	2	20	34	59
Venstre	8			1	9
KrF			9		9
SP	9				9
Høyre		13	7	2	22
FrP	19	6	14	10	49
Totalt	51	21	50	47	169

Tabell 14

Spørsmål 5b:

Mener du at Norge bør legge ned veto mot postdirektivet?

Svar totalt

Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svar	Totalt
22	57	43	47	169

Tabell 15

Svar fordelt på partiene

Parti	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Totalt
SV	11		1		12
AP	1	1	24	33	59
Venstre		8		1	9
KrF			9		9
SP	7		2		9
Høyre		18	2	2	22
FrP	3	30	5	11	49

Tabell 16

Spørsmål 5c:
**Mener du at Norge bør bruke reservasjonsretten i EØS mot
helsedirektivet?**

Svar totalt

Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Totalt
21	46	55	47	169

Tabell 17

Svar fordelt på partiene

Parti	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke svart	Totalt
SV	11		1		12
AP	1	1	24	33	59
Venstre		8		1	9
KrF			9		9
SP	7		2		9
Høyre		18	2	2	22
FrP	2	19	17	11	49
Totalt	21	46	55	47	169

Tabell 18

Politiske hovedkonklusjoner:

1. **Dersom kandidatene stemmer i overensstemmelse med det de her har lovet velgerne, blir det ingen EU-søknad de kommende fire årene**
2. **Det ser ut til å kunne bli betydelig vilje til å gjennomgå og evaluere EØS-avtalen i den kommende perioden**
3. **Det ser ikke ut til at Grunnlovens § 93 blir endret i kommende stortingsperiode heller**
4. **Datalagringsdirektivet kan bli en "het potet" både i valgkampen og i det nye Stortinget**
5. **Når det gjelder post- og helsedirektivene ser det ut til at det trengs mye informasjon og (folke-) opplysning for å få satt temaene på dagsorden i valgkampen – for ikke å snakke om å få et veto i det nye Stortinget**
6. **Det er høyst uklart om det nye Stortinget vil bli et "ja"- eller "nei"-Storting**

Enkelte interessante svar:

- Statsminister Jens Stoltenberg hadde ikke tid til å svare til Nei til EU
- Finansminister Kristin Halvorsen er for å bruke veto mot alle de tre aktuelle direktivene
- Samferdselsminister Navarsete svarer "vet ikke" på spørsmålet om veto mot postdirektivet
- FrP-leder Siv Jensen er for EØS-gjennomgang, og for liberalisering av post og helsetjenester. For øvrig svarer hun "vet ikke"
- Både Høyre-leder Erna Solberg og nestleder Jan Tore Sanner er for EØS-gjennomgang
- Torbjørn Røe Isaksen, som har markert seg som en klar motstander av datalagringsdirektivet, svarer ikke "ja" på spørsmålet om reservasjon

Nei til EU og stortingsvalget 2009

- **1,3 millioner aviser ut i postkassene:**
 - presenterer kandidatenes svar på spørsmålene
 - gir bakgrunn for de enkelte spørsmålene
 - fylkesvise aviser
- **To løpesedler om EØS vil bli spredd**
- **Satsing på nye nettsider**
- **Brev til partiene om deres syn på EØS-utredning**
- **Initiativ vedrørende datalagringsdirektivet**
- **Opplysning vedrørende post- og helsedirektivene**

